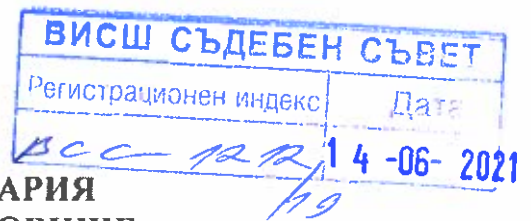

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОКРЪЖЕН СЪД - ТЪРГОВИЩЕ

Изх. № 408
Дата: 14.06.2021 г.

ДО
КОМИСИЯ „СЪДЕБНА КАРТА,
НАТОВАРЕНОСТ И СЪДЕБНА
СТАТИСТИКА“
ПРИ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Относно: Протокол от общото събрание на съдиите от Окръжен съд – Търговище.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Приложено Ви изпращам протокол от общото събрание на съдиите от Окръжен съд – Търговище, проведено на 11.06.2021 г. относно изразени становища по доклада за модел 4 за промяна на съдебната карта.

Приложение: съгласно текста

С уважение:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОКРЪЖЕН СЪД - ТЪРГОВИЩЕ

ПРОТОКОЛ
№ 6

Днес, 11.06.2021 год. в 10.30 часа, в Зала № 5 на Окръжен съд – Търговище, съгласно Заповед № АЗ-97/21.05.2021 год. на Административен ръководител – Председател на Окръжен съд – Търговище, на основание чл. 86, ал. 1, т. 10 от ЗСВ се проведе **ОБЩОТО СЪБРАНИЕ** на съдиите при Окръжен съд – Търговище.

На събранието присъстват 7 /седем/ съдии от Гражданско и Търговско, и Наказателно отделение на Окръжен съд – Търговище, без съдия Десислава Салунджиева – командирован съдия, съдия Тихомир Петков и съдия Ангел Павлов – в платен отпуск.

На събранието присъства и Административен ръководител – председател на Районен съд – Търговище Анета Петрова.

Събранието се председателства от Административен ръководител – Председател на Окръжен съд – Търговище **Татяна Даскалова**.

Протоколист на събранието: съдебен секретар **Ирина Василева**.

Съдия Татяна Даскалова - Административен ръководител – Председател на Окръжен съд – Търговище: Счита, че е налице кворум за провеждане на общо събрание, за обсъждане на предложения Модел 4 за съдебна реформа, поради което

ОТКРИВАМ ОБЩОТО СЪБРАНИЕ на съдиите от Окръжен съд – Търговище с предварително обявен дневен ред:

1. Обсъждане на предложения Модел 4 за съдебна реформа

Същият бс подложен на гласуване:

Гласуване – „ЗА“ – 8 съдии

Гласуване „ПРОТИВ“ – няма

Гласуване „ВЪЗДЪРЖАЛ СЕ“ – няма.

Съдия Татяна Даскалова: След проведеното гласуване, Общото събрание на съдиите от Окръжен съд – Търговище, следва да се приеме предварително обявения дневен ред, поради което

Р Е Ш И:

ПРИЕМА предварително обявения дневен ред.

1. Обсъждане на предложения Модел 4 за съдебна реформа.

ПО ПЪРВА ТОЧКА:

Съдия Даскалова: Ще кажа само няколко думи във връзка с това, че се запознах доколкото можах подробно с проекта, но нямах време да правя много големи анализи.

Ще обърна внимание само на няколко неща, но тъй като знам, че колегата Йордан Иванов е участвал в доста неформални и формални обсъждания, ще Ви дам първо думата на Вас и накрая, аз също ще се изкажа за това какво смятам във връзка с това, което аз съм установила във връзка с противоречие и неща, с които не съм съгласна по така предложената реформа. Длъжна съм да Ви кажа, че вчера дойде още едно становище от Общинския съвет гр. Попово. Другото го бях публикувала на вътрешната страница на съда от Кмета на Община Попово, в което се изразява категорично становище, че този модел не трябва да се възприема и, че те са против РС-Попово да се превърща в Териториално отделение /ТО/ на РС-Търговище. Кметът на Община Попово доста подробно е анализирал това нещо. Мисля, че сте се запознали с това становище. От гр. Омуртаг няма становище, но вчера говорих с Председателя на съда съдия Захаријева. Нейното становище е такова, че тя казва, въпреки че в случая РС-Омуртаг е в затруднение, с оглед на кадровата криза, която има там и командироването на съдии, тя въпреки всичко не е съгласна с този модел, защото казва – „аз немога да мисля само за себе си“. Тя изрази отрицателното си становище във връзка с този проект. Мисля, че съдия Петрова, която е тук в момента ще обобщи това, което са казали колегите на тяхното общо събрание, което са провели в сряда.

Давам думата за изказване на Вас.

Съдия Иванов: Извинявам се, че ще бъда многословен, но се изготвя протокол, който ще се изпрати във ВСС, поради което ще бъда малко по-обстоятелствен. От 20 години непрекъснато се говори за реформа в съдебната система. Такава щеше да се извърши до влизането ни ЕС, след това се отложи след приемането ни. Имахме мониторинг от ЕК, като всяка година имаше доклад в продължение на почти 12 години. В този доклад всеки път се напомняше, че трябва да се извърши реформа. Реформата, както знаем всички започна първо във ВСС. Той започна да бъде постоянно действащ. След това се раздели на СК и ПК и се създаде пленум. Настоящият състав на ВСС е първият, който болшинството от членовете ги избрахме ние съдиите чрез пряко гласуване. Като една от задачите на новия ВСС бе да извърши реформа. Бяха избрани двама членове г-жа Боряна Димитрова и г-н Красимир Шскерджиев и двамата избрани, като членове на ВСС чрез избори от съдии. Знаете, че се подготвиха четири варианти за

реформа в съдебната система, като те бяха идейни проекти. Най-радикалният от тях беше вариант 4. На пленум на ВСС бе подкрепен именно този вариант 4. Тъй като съм участвал във формални и неформални срещи на обсъждане на този вариант, доста съм чел за него, ми позволете с няколко думи да се спра, защо се наложи този вариант и какви са му целите, поне това което разбрах аз.

На първо място, този вариант иска да реши въпроса с динамиката на демографията в страната. Няма какво да си заравяме главата в пясъка. От влизането ни в ЕС демографията в страната се измени съществено. На първо място, продължи урбанизацията, като селата се обезлюдиха, което наложи затварянето и окрупняването на училища и детски градини, което засили тези процеси. След което започна миграцията към големите градове, поради социално-икономически причини. Като най-голяма концентрация се получи в градовете Варна, Бургас, Пловдив и разбира се София. Най-голяма обаче се оказа емиграцията, по неофициални данни около два милиони българи са заминали в чужбина. Всъщност от нас има близки, роднини и приятели, които заминаха в чужбина и нямат никакво намерение да се връщат. Така, че повече от вариантите за реформата в съдебната карта предвиждаха да се оценят тази демографска криза и съответно се редуцират районите съдилища.

Тук, въпреки че по-голяма част от вас няма да сте съгласни с мен считам, че създаването на териториални отделения е правилно и няма алтернативна. На няколко срещи г-н Шакерджиев посочи, че има много съдилища, които са по един или двама съдии. Издръжката на такъв съд била близо около 500 000 лева. При създаването на ТО към РС ще се даде възможност на административния ръководител на РС, да може да прецени колко съдии са необходими за това ТО, ще му даде възможност за мобилност. Всички сме свидетели какво стана с РС - Омуртаг, от четирима съдии в момента е един, което пък принуждава да бъдат командировани съдии за три месеца, тъй като никой няма желание за повече. Това положение ще продължи до провеждане на конкурс. За провеждането на конкурсите ще се спра по-надолу. Проблемът е че, това може да продължи повече от година. На следващо място, при един или двама съдии няма възможност за специализация на съдиите в малките съдилища. Видяхме какво стана при тази реформа при прокуратурата. Почти не се промени нищо. Гражданите продължават да имат достъп до прокуратурата. Съкратиха един или двама служители, като счетоводство, касиер и няколко от специализираната администрация. При осигурено финансиране и създаване на видеоконференцията, закриването на РС като структура няма да се отрази нито на гражданите, нито на техните защитници. Знаете, че аз проведох над 10 /десет/ видеоконференции. Така че, смятам това предложение за удачно.

На следващо място, провеждането на конкурсите за първоначално назначаване и повишаване на съдии. Лично аз съм участвал в четири конкурсни комисии – три за младши съдии и една за съдии в специализирания съд, поради което имам донякъде поглед за провеждането на конкурсите. За младшите съдии според мен условията и редът следва да остане същият – т.е. централизиран конкурс. За останалите конкурси, считам, че поначало законната уредба първоначално е сбъркана. Според мен не е нужно да се провежда централизиран конкурс за съдии от районно и окръжно ниво. Такива следва да се провеждат за АС, ВКС и ВАС. Какво предлагам аз. Във всеки АС два пъти в годината, например януари и юни месец да се провежда конкурс за съдии от районно ниво, а за окръжно ниво един път в годината. Защо ни е необходимо това? На една среща г-н Шекерджиев разказа действителна случка с провеждането на конкурсите. Двама съпрузи кандидатстват за по-горно ниво, при което съпругата успява, а съпруга остава под чертата. При което, съпругът обжалва конкурса и то забележете целия, поради което назначаването се забавя повече от една година. Ако конкурсите се провеждат по апелативни районни, ако един кандидат обжалва конкурс например в гр.Бургас, то другите спечелили конкурса в другите апелативни районни ще бъдат назначени.

Трета предпоставка е това, че системата е затапена, т.е. съдии от РС с 15-20 години стаж нямат възможност за кариерно развитие. По тази предпоставка ще се спра по-надолу.

Как виждам предложениния вариант четири, който с предложениния доклад е разписан детайлно като структура, натоварване, брой съдии, подсъдност на делата и т.н.

Първо считам, че е извършен голям по обем труд и трябва да се отдаде дължимото на авторите му членовете на ВСС - Димитрова и Шекерджиев.

Какво не ми харесва на мен? Докладът както казах е впечатляващ, но има един голям проблем и това е проблемът, че същият е направен в кабинет, т.е. не на терен. Като за предвидените РС, бройките на същите, брой на съдиите на ОС след провеждането на реформата, не са отчетени спецификите на съответните районни на окръжните съдилища. Тосст, поначало настоящият състав на ВСС има един съществен недостатък, а това е, че всички членове на Съдийската колегия са преминали професионалния си път в големи съдилища. Няма нито един представител на така наречени малки съдилища. Представителите на големите съдилища, не могат да разберат спецификата на малките съдилища и обратно. Предвид на това, следваше авторите на вариант 4 да посетят 28 окръжни съдилища, каго на място се запознаят със спецификата на всеки окръжен съд. Във връзка с това накрая на моето изложение ще направя едно предложение, което ще помоля да подкрепите.

Тъй като съм съдия в наказателно отделение ще се спра на това, което предвижда докладът за наказателните съдии за територията на ОС.

На първо място, за подсъдността. В доклада на лист 46 е посочено кои престъпления да преминат към ОС. Без да се спирам подробно считам, че първо са допуснати две фактически грешки – първата на лист 50 е посочено, че РС ще разглеждат дела по чл. 128-129 и чл. 194 -196 от НК. Считам, че тук следва да се добави и чл. 197 от НК, който е привилегирован състав на кражбата. Другата фактическа грешка е посочването в лист 146, Глава 10 като са посочени изключение три състава, които се намират в Глава 11. Според мен, явно е визирана Глава 11 още повече, че в нея са намират престъпленията като пожар, ПТП и т.н. Не споделям изразеното в доклада, че престъпленията по Глава 6 – „Престъпления против стопанството“ и Глава 9 – „Документните престъпления“, следва да преминат към ОС. Тези престъпления са с ниска степен на фактическа и правна сложност и спокойно могат да бъдат разгледани от РС. Също така считам, че тук могат да останат в РС престъпленията по ПТП по чл. 343, ал. 1, б „а“ или „б“ от НК.

По отношение предвидената шатна численост, след провеждане на реформата. Напълно не съм съгласен с предложени брой, като за ОС наказателни съдии са предвидени 5 /пет/ шатни бройки. Ние и сега сме толкова. Тоест, ние няма да имаме възможност да вземем от РС нито един съдия. Така, че посоченото по-горе, че съдии с 15-20 години стаж, ще могат да растат като преминат в ОС при нас няма да се случи. При това положение съдиите в районните съдилища, които няма да могат да се преместят в ОС, остават колкото и досега с намаление с повече от 2/3 работа, тъй като делата преминават в ОС. Същевременно съдиите от наказателно отделение се натоварват с работата на съдиите от РС. Дори е предвидено при необходимост, двама от нас да подпомагат РС. Ако подсъдността остане такава, както се предвижда в доклада считам, че НО на ОС - Търговище следва най-малко със 7 /седем/ съдии, като колегите от гражданско отделение ще посочат, те колко съдии виждат. Според мен най-малко трябва да са 9 /девет/ съдии.

Считам, че преди да се вземе решение за шатните бройки, авторите на доклада трябва да посетят всички 28 окръжни съдилища, за да се запознаят на място със спецификите на всеки ОС. Това не стана, поради епидемичната обстановка в страната.

Както казах, ще предложа накрая на моето изложение нещо, което ще моля да подкрепите:

Предлагам ВСС да отложи приемането на доклада, за да се проведат срещи на изготвилите доклада със съдиите от районните и окръжните съдилища, като тези срещи могат да бъдат разделени по материи. Тоест, г-жа Димитрова да се срещне със съдиите разглеждащи граждански и търговски дела от районните съдилища и окръжен съд, а г-н Шекерджиев със съдиите разглеждащи наказателни дела. След провеждането на тези

срещи, да се актуализира докладът и тогава да се приеме. Благодаря Ви, за вниманието!

Съдия Стойчев: Имаш конкретни забележи, примерно по нашата ситуация?

Съдия Иванов: Да. Считам, че е удачно районните съдилища да станат ТО. Не съм съгласен изцяло с предложената подсъдност да премине към ОС и не съм съгласен с бройките, които се предвиждат да бъдат в окръжните съдилища. Специално за наказателно отделение считам, че трябва да е най-малко 7 /седем/.

Съдия Даскалова: Считате, че това се дължи на това непознаване спецификата на малките съдилища.

Съдия Иванов: Прочетох биографиите на членовете на ВСС, техният професионален път е преминал в големите съдилища. Няма нито един от малко съдилище и не могат да разберат тяхната специфика. Много пъти съм се опитвал да обясня, че аз в седмицата всеки ден съм в зала, всеки ден нещо докладваме, което те не могат да разберат.

Съдия Стойчев: Аз принципно съм против и то от съвсем друг ъгъл, защото считам, че не е нормално в една област, в която има пет града, да има един единствен районен съд. Не знам какъв термин просто да намеря. Това показва едно отношение към обществото, което не съответства на изискванията на това общество, да има доверие към нас, да има респект към съдебната система. В никакъв случай не спомага да се получи едно по-качествено, по-бързо, по-ефективно и достъпно правосъдие.

От друга гледна точка, не им разбирам и финансовата страна, колегата спомена колко струва издръжката на един малък съд. Аз не съм сигурен при тази система, дали няма да се оскъпи в същност правораздаването по този начин. В други детайли няма да навлизам. И според мен най-удачно е понеже проблемни са големите съдилища, тяхната натовареност – София, Пловдив и Варна, просто да бъде увеличен броят на съдиите, които правораздават в тези съдилища. На тях пък им спомага специализацията, която при нас липсва. Всеки от нас се занимава с каква ли не правна материя, а самите членовете на ВСС казват, че не е възможно човек да разбира от всичко. Те споделят това, а нас ни карат обратно да правим в нашата ежедневна дейност.

Съдия Даскалова: Те смятат, че по този начин ще решат проблема, като се направи тази специализация, но ти не си съгласен.

Съдия Митев: Моето становище се покрива с това на колегата Стойчев. Не е нормално пет общини, двата РС – Попово и Омуртаг и обслужват по две общини, да бъдат закрити и правораздаването да се прехвърли тук. Точно това ще направят. Увеличаване на разстоянието, то възпрепятства и с съответно отказ от правосъдие. Аз не го намирам за нормално. Може би има места в страната, където следва да бъдат закрити

някои съдилища, но конкретно за нашия окръг не намирам смисъл от това. Това ще създаде неприятности и ще оскъпи правораздаването.

Съдия Стойчев: Аз в тази насока не доразвих мисълта си, защото в крайна сметка правосъдието е предназначено за хората, а ние сме вгълбени в проблемите на самата система, а не в проблемите на хората. За тях това е правосъдие. Ограничавайки техния лесен, бърз достъп до правосъдие, принизяваме институцията и потребностите на хората по този начин. И дори се учудвам, че само от Попово има такава остра атака, а не от Омуртаг, където проблемите са големи. Като говорим, че правосъдието е за хората, ето я реакцията на хората. Ние по нея трябва да се водим. Навсякъде, не само в нашия район и в цяла България по медиите се разпространява това, че хората изразяват крайно недоволство спрямо тези намерения на ръководството на съдебната система.

Съдия Иванов: Искам да направя една реплика. Не знам защо казвате, че искат да се закриват районните съдилища. РС като структура се закриват, но стават ТО. Съставът си остава същият. Примерно да приемем, че стават ТО в гр.Попово и гр.Омуртаг, съдия Петрова като административен ръководител на Районен съд – Търговище, може при получаване на пет дела в гр.Омуртаг, те да си командироваат съдии, те да отидат и да работят в гр. Омуртаг. Когато се получи концентрация на повече дела в гр. Търговище, тя ще има възможност и мобилност, да ги изпраща без да се командироваат, без да стават скандали. Аз мисля, че това е по-удачното. Никой не казва, че ще се закриват съдилищата.

Съдия Петрова/председател на РС – Търговище/: Това изисква едно постоянно наблюдение на натовареността в ТО, а това е допълнителен ангажимент. Не знам колко ефективно ще се следи този процес, за да знаем ние кога да пращаме помощ и кога не. Отделно ще има действително пак напрежение, това го коментирахме ние на нашето събрание, защото отново ще стои въпросът, кой ще отиде да помага, как ще съвмести графикът с насрочените дела, и насрочените дела в ТО. Много въпросителни се получават.

Съдия Янкова: Първо, да отдадем заслуженото на колежата Иванов за сериозното проучване и за систематизиране на съществените обстоятелства, които ни бяха поднесени в съкратен вид от него, както, разбира се и на сериозният труд на авторите на проекта. Безспорно става въпрос за една изключително радикална реформа. В никакъв случай не бива да се действа прибързано, а ми се струва, че са поставени скоростни отсечки, които няма да допринесат за правилното решаване на въпроса. Намирам, че примерът с прокуратурата не е удачен, защото структурата, естеството на работа е напълно различна от тази на съда. Както знаете, била съм прокурор и имам поглед върху организацията на тяхната работа. Прокурорите нямат специализация. Дали ще работи в гр. Попово или в гр. Търговище, дали в окръжната или районната прокуратура, що се отнася до предварителното

организиране няма разлика. Докато при нас има. По въпросът с промяна на подсъдността. Принципно, родовата подсъдност следва презумпцията за знанията и опита на съдиите. Делата, които се гледат в Окръжен съд, в Апелативен и съответно Върховен съд се гледат там, защото се предполага, че в съответната инстанция работят съдии със стаж, опит, натрупани знания, които допринасят за правилното решаване на делото. В случая натрупаният стаж и опит на един окръжен съдия ще бъде размит и донякъде обезличен. Спор няма, че трябва да бъде направена реформа, защото обществените промени не могат и не трябва да бъдат пренебрегвани. Но ми се струва, че вървим от погрешна посока. И съм съгласна в този смисъл, с това което каза съдия Стойчев. Безспорно е, че съдилищата в София и другите по-големи градове са натоварени, но може би има вариант да се помисли за промяна на местна подсъдност за някои видове дела, подобно на въведените изменения при административните съдилища, които донякъде урегулираха натоварването. Но при такава радикална реформа, действително трябва много сериозно да се огледа и да се помисли от всички посоки.

Съдия Петрова: Колеги, аз също искам да започна с това, че трябва да отчетем големия труд, който е положен от членовете на съдийска колегия, в частност Красимир Шекерджиев и Боряна Димитрова по изготвянето на доклада за модел 4 и така както аз направих своите изводи прочитайки този доклад е, че основните цели, които следват с него са: На първо място, да се оптимизиране и изравни натовареността на съдиите; на второ място, да се постигне пълна специализация на съдиите; на трето, да се осигури кариерно израстване, бързо провеждане на конкурсите и разбира се не на последно място като важност достъп до бързо и качествено правосъдие.

На база на моя опит и наблюдения, които имам особено като съдия в Районен съд – Омуртаг, искам да кажа следното: Необходимост от съдебна реформа има, категорично, защото оставането на съдилища с по един или два магистратски щата, буквално как да Ви кажа, обрича тези съдилища на едно медитиране, защото изключително трудно се организира работата на един магистрат при такава щатна численост. За възможност за специализация, там въобще не можем да се говорим и без да поставям съмнение върху качеството на робата на тези съдии от тези малки съдилища. Всички знаем, че изисква един огромен времеви ресурс за превключване от една материя в друга, за да изготвим един качествен съдебен акт, да четем теория и практика в съответната правна материя.

Така че, според мен действително нещата вървят към съдебна реформа. Тя е необходима. Още повсиче, както каза и колегата Иванов, демографски нещата се променят и то с много ускорени темпове и ние няма как да останем в страни от тези процеси, но тогава когато се прави съдебна реформа, трябва наистина нещата да бъдат анализирани изключително задълбочено и според мен, трябва да бъдат анализирани конкретно за всеки

един РС. Това е становището, което застъпих пред Общото събрание съдиите от РС от гр.Търговище и гр.Омуртаг.

Според мен, трябва бъде направен един изключително обстоен анализ по отношение на факторите, като географско положение, икономическа обоснованост, ефективност и т.н. по отношение на всеки един РС, пред който предстои възможността да бъде превърнат в ТО. Тогава когато, след като се направи този анализ, ако категорично е мнението, че този съд не следва да остане като отделна съдебна институция, защото няма да бъде обосновано неговото съществуване, тогава може действително да се пристъпи към преобразуване му в ТО. Пак казвам, аз самата не съм сигурна доколко за РС-Омуртаг, би могло да се обоснове подобен извод. Тогава обаче когато не можем да направим категоричен извод, че няма нужда от такава съдебна институция, тогава този съд продължава да съществува като институция и той трябва според мен, да бъде кадрово, технически, материално много добре обезпечен, за да може да предлага на гражданите бързо и качествено правосъдие, а не както е сега с по един или двама съдии в него, които нямат възможност от специализация.

В случай, че се премине към вариант ТО, защото виждаме и по модел 1 и модел 4 говорим за ТО. В тези случаи според мен на практика, този вариант е възможен, тогава и когато заработи пълноценно и ефективно електронното правосъдие, защото се говори за осигуряване на възможност на страните да участват в делата, които се разглеждат в районния съд, окръжните съдилища посредством ВКВ. В доклада е посочено, че ще се направи първоначална инвестиция в размер на 10 000 лева за осигуряване на тези системи за ВКВ, но всички ние знаем, че ще има пужда и от други условия да се създадат в тези ТО, за да функционират те действително адекватно. Виждаме, че ЕЕИС, която вече ще направи една година откакто беше внедрена в РС – Търговище и РС – Омуртаг, продължава да създава проблеми, продължава да бъде подобрявана, да бъде коригирана. Да не говорим, че модул „*натовареност*“ изобщо не работи към момента.

Така че, ако трябва да обобщя, това което казах, моето лично мнение е, че има необходимост от съдебната реформа има предвид демографските проблеми настъпили, но тя трябва да бъде предприета и извършена след един изключително подробен, обстоен анализ на всеки един районен съд, особено на тези, за които предстои вариантът за закриването им или превръщането им в ТО.

По отношение на другите критерии, за кариерно израстване тук действително, като и колегата Иванов каза, аз също като чета таблицата специално на ОС – Търговище излиза, че настоящият щатен състав е напълно достатъчен, за отговори на изискванията на модел 4. Така че, другата цел за кариерно израстване, въобще не стои в нашия регион.

Другото, което виждам при положение, че при реализиране на модел 4 няма да има приток на районни съдии към Окръжен съд – Търговище това

означава, че 12-те действащи състава, това означава, че от 7-те граждански, два състава трябва да са постоянни състави, които да реагират при оказване на помощ в районния съд. Съответно от 5-те наказателни, също два. Това със сигурност ще Ви натовари изключително много? А се питам тогава, тъй като в доклада е заложен гражданските непостоянни състави да гледат заповедни производство в районния съд, а пък наказателните непостоянни да гледат административно-наказателните дела, при обжалване на тези актове, това ще бъде съответно предпоставка за отводи на съответните съдии от окръжен съд, които са били в непостоянните състави.

Съдия Даскалова: Това са изключително важни детайли. Ще те прекъсна тук. Аз съм на абсолютно същото мнение, защото тук ще се създадат много големи проблеми. В тази част на предложенията считам, че работната група е подхождала изключително математически, статистически това местене от един съд в друг, сякаш става въпрос за местене на пионки и на пешки. Сякаш ние не сме хора с човешки съдби, с авторитет, с проблеми. Колко от нас, ето предвидено е девет човека да преминат на апелативно ниво от нашия район. Как практически ще стане това? Как ти ще промениш цялостния си живот? Виждането си за това, как ще се устройваш занаят. Ние не сме пешки! Това искам да подчертая, ние сме хора с човешки съдби! Хора със самочувствие. Не можеш да кажеш, ти ще се преместиш, ти няма да се преместиш.

Съдия Иванов: Не, не е така.

Съдия Даскалова: Аз така го възприемам. Ти си каза твоето мнение. За мен това е абсолютно бездушно и как да кажа подход, който не ни уважава нас като личности и като съдии.

Съдия Иванов: Само една реплика към съдия Даскалова. За кариерното израстване, не знам дали намерих в доклада, но по принцип съм присъствал на обсъждания по какъв начин да става. Първо, има свободно място в АС или в ОС, подават се молби, който иска. Събира се събранието на наказателните или на гражданските съдии и те избират, кой кандидат да приемат, защото познават работата на долната инстанция.

Съдия Даскалова: Ти, ако не искаш какво става? Какво става с колегите от районните съдилища?

Съдия Петрова: Излиза, че по така предвидения модел, че ангажимента за непостоянните съдийски състави ще бъде изцяло на окръжен съд.

Съдия Даскалова: Не, той ще отпадне. Няма да има нужда. Ако остане районният съд с голям състав, то няма да има нужда непостоянни състави, но това променя цялостното виждане, цялостната концепция. Какво да кажем за подсъдността? Как определиха 2000 лева? Облигационни искиове предвидени да се гледат, искиове по ЗОДОВ. Това са предвидени да останат в РС. Само че, почти всички искиове са с цена над 25 000 лева. Пък за 2000 лева да не говорим. И искиове по КЗ/Код.застр./ . Колко искиове има в

момента по КЗ в РС до 2000 лева? Това е почти нищо. Това са големи суми, които хората претендират, ние тях изначално ли ще ги смъкнем в РС или пак ще се съобразяваме с тези 2000 лева като цена на иска. Това също не е ясно. И каква е тази цена, как е определена по този начин?

Съдия Петрова: Цената на иска не определя сложността на едно дело. Другото, което споделям и тук съм на различно мнение с колегата Иванов, но престъпленията по чл. 235 от НК, те са сложни, но специално за Глава 10 и Глава 11, наистина има грешка и аз е забелязах. Това са детайли. А иначе за ТО, аз искам и друго да кажа. Това го казах и когато обсъждахме и модел 1, защото имах възможността да взема отношение по него. Не мога да си представя, как ще става самото административно ръководство и контролът в административен, финансов, бюджетен план по отношение на тези ТО. Те са отдалечени. Просто, не мога да си го представя.

Съдия Даскалова: Това, което вече се вижда от близо тримесечното командироване на съдия от РС – Търговище в РС – Омуртаг, виждам колко трудности се създават именно с това пребиваване на територията на единия съд и на другия съд. Трябва да се довършат делата в единия съд. Да речем и да си го представим, че е ТО, ти ще гледаш дела и в гр.Търговище, и в гр.Омуртаг и в гр.Попово, ако трябва да бъдем справедливи. Всичко ще бъде случайно, ще има специализации по материи и се предвижда сградата на съда, съдебните зали, всичко да си остане такова, каквото е. Тоест, в този смисъл издръжката ще си продължи на съдебните сгради. И от там насетне, цялата организация по това, къде точно ще стои съдията? Чисто физически си го представете, как ще се случи? Представяте ли си къде и как ще се обработват? Предполагам авторите ще кажат, това е въпрос на организация. Със сигурност ще кажат, но нека да си представим, каква ще бъде тази организация. В детайли да си представим какво ще се случва. Аз виждам сега в момента какво се случва. Просто не ми се мисли. Смятам, че ще бъде един хаос, особено в началото. Нямам представа как ще се преодолеят тези проблеми. И за тези прословути ВКВ/ видеоконферентни връзки/ искам да се изкажа, защото много се говори за тях. В момента в Окръжен съд – Търговище има някаква техника. Реализирал е съдия Иванов много такива и е рекордьор в ЕС по осъществени ВКВ по едно дело. Само че, той е тук. Осъществява ги със съдия, съответно в чужбина. Каква е идеята на самия проект да се осъществяват ВКВ, аз не можах да разбера, дали по начина, който е предвиден в ГПК и НПК, което ще влезе в сила съвсем скоро, т.е. ние трябва да разполагаме с техника, която да записва тези връзки и заседанията, а идеята пък е, че няма да се отдалечи правосъдието от гражданите. Но всичко това ще изисква много голям ресурс, както от районния съд, така и от териториалното отделение. Или авторите имат предвид, че по всякакъв начин гражданинът – страна, свидетел и т.н. едва ли не ще се свързва със съда в залата, чрез „Zoom“ или по нещо друго да се включва, за да говорим за отдалечен достъп и спестяване на време. Но в

момента процесуалните закони предвиждат друго. За такава промяна не се говори в проекта изобщо.

Съдия Иванов: Значи НПК казва, че запис може да се направи, но ако се направи запис, след това трябва да се прожектира на страните и накрая те да се подпишат, че това което са прожектирали е вярно.

Съдия Даскалова: Аз мисля, че това важи само за записите, които ги прилагате като веществени доказателства.

Съдия Иванов: Не.

Съдия Даскалова: Според мен се преекспонира това нещо с видеоконференциите и не може да бъде основание ние да закриваме съдилищата. Начинът, по който действат сега процесуалните закони, не може да го компенсира това нещо. Изобщо не ми се мисли за ВКВ, а къде остава непосредствеността. Ние говорим сега в крайни случаи, за да не се отлагат дела, за да няма такова напрежение от към вещи лица. Може би трябва да кажа още нещо. Като цяло, аз съм против толкова радикална реформа, особено против смяна на подсъдността. По отношение на демографските фактори, на другите неща също съм съгласна с колегите, които изразиха становище, но не мисля, че това е реформата, от която имаме нужда. Това, което мисля по отношение на ТО. Действителна в гр.Омуртаг е сложна обстановката, но за РС – Попово, категорично съм против. Немислимо е там да бъде ТО, а за РС- Омуртаг поради ред причини и проблеми със съдебни сгради и т.н., може да се мисли, но само до там и то пак след много обстойно проверяване. Това, което говорят за затлачване на конкурсите мисля, че този въпрос не го засегнахме, одобрявам окръжните съдии и апелативните съдии, да правят конкурсите, но какво пречи в тази част да се реализират тези предложения, без такива драстични промени в подсъдността.

Съдия Иванов: Няма такова предложение.

Съдия Даскалова: Нека да се помисли. Това го подкрепям.

Съдия Петрова: Първоначалното назначаване, да бъде само на ниво РС.

Съдия Даскалова: По отношение на кадровия проблем. Докога ще продължаваме ние да отчитаме мл.-съдията, като част от ГТО на съда. Според мен мл.-съдиите, трябва да се отчитат по някакъв друг начин, защото в големите съдилища, те са част от някакво отделение и са в постоянни състави. При нас те са натоварени наполовина, колкото по граждански, толкова и по наказателни дела. И нека да се замислим, както са писали кметът на Община Попово и общинските съветници, на 63 км. са отдалечени най-далечните места от гр.Търговище, гр.Варна е на 100 км. Значи по тези въззивни дела, ако ние се превърнем в първоинстанционен съд, ще пътуват 160 км. за обжалване. Колко ще бъдат нашите въззивни дела? Ние сега в момента сме се превърнали почти в първоинстанционен съд, и за наказателните съдии, и за гражданските. Според мен, може да се мисли в

посока на увеличаване цената на иска, а не за намаляване. Много от нещата, ако се направи централизирана система за разпределение за заповедните производства по аналогия със „Службата по вписванията“, както се разпределят, тогава също ще има едно равномерно натоварване, а това са 50-60 % от делата.

Съдия Максимова: Понеже засега този въпрос, преди осем години когато бях в Словения по международна програма, заведоха ни в служба, където работят съдии в служба по автентичност на документи. Като цяло в Словения петима съдии гледат всички заповедни производства. Таксите са им твърди и те се хвалеха, че годишно събират 2 мил.евро, но всичко е електронно. Около 95% от заявленията се подават електронно. Дори и да има 5 % на хартия, това нещо се сканира и пак се приобщава към тази електронна система. Имат си програми. Всички жалби се разпределят и решават електронно. Това е развита система преди осем години в Словения. Значи ние можем да ползваме опита на другите държави, които го имат готов като продукт. Нищо, че сме да кажем шест пъти по-голяма държава от Словения, но там петима съдии правят това нещо на територията на цялата държава.

Съдия Стойчев: При нас заповедното производство е 240 подпроцедурки в него.

Съдия Даскалова: Точно това, говорейки за реформа в нашата система, нека все пак да тръгнем от решаването на тези проблеми конкретни, които могат да се решат с това електронно правосъдие, с отпусване на конкурсните процедури, начинът по който с атестира също спъва бързината. Начинът, по който се обжалват тези решения също е причина. Тоест, ние трябва по някакъв начин, да наблегнем на промяна в законодателството, именно на това, което запушва сега системата, защото изправяме се пред проблемите и според мен, ако се обявят външни конкурси за засмане в районните съдилища, където има такъв проблем, колегите от гр. Разград, с които говоря сега напоследък, също при тях в РС е много голям проблемът. Именно при тях се наложи, съдия от РС – Търговище да бъде командирован в ОС – Разград, защото там абсолютно ще се оголят РС, ако командирова някой оттам. Те са поставени да работят в една ситуация, която е изключително трудна. Ако се отпуснат тези конкурси за външно назначаване, много от тези колеги, които работят като ДСИ, съдии по вписванията от тези райони, те ще искат да станат съдии и по този начин също ще се решат кадровите проблеми. Има много от тях, които имат съответните качества да го направят. Докато Вие виждате, идва мл.съдия, той отива и го назначават в съвсем друг район, а не там, където има нужда. Така че, според мен реформите трябва да са насочени именно към това, да решим съдиите наболелите проблеми, а за другото да се проведе едно голямо обсъждане по съдебни райони. Ние дори нямаме нужда да гласуваме предложението на съдия Иванов, защото всички сме „за“, те трябва да

дойдат и да се запознаят с всеки конкретен съдебен район. Този радикален модел според мен не трябва да се реализира. Да не говорим, че в обществото вече са назрели толкова много негативи спрямо него. Просто трябва наистина много да се преосмисли. Аз към това призовавам и Съдийската колегия на ВСС, да преосмислят много от нещата и да се запознаят много по-конкретно на места с проблемите, които има всеки един съдебен район.

Иначе, действително и аз виждам, че е свършена огромна работа, но тя е статистическа.

Съдия Иванов: Така е, аз точно това казах, че тя не е на терен.

Съдия Даскалова: Наистина е огромен труд, но според мен много малко от този труд, има зрънце рационалност. И няма как и за какво да се сравняваме по брой на съдии, защото ние не сме наясно с колко съдебни помощници разполагат колегите в Западна Европа. Ние в нашия съд, няма да можем да се преборим за нито един съдебен помощник, с оглед на това, че сме ниско натоварени към момента, но ние ще станем високо натоварени с изминаването на годините и невъзможността, да се попълни съставът на ОС с колеги от РС, които от години чакат.

Съдия Петрова: В обобщение на това, което искам да добавя е, че на нашето събрание дори се постави въпросът – защо административните съдилища не участват в тази съдебна реформа. Като цяло модел 4 не получи одобрение на нашето събрание.

Съдия Даскалова: Ние всички сме на мнение, че трябва да има реформа, че трябва да има нещо косто да се реформира, но аз смятам, че този модел, който е приет, не е правилен.

Не постъпиха други изказвания по предложения за обсъждане на Модел 4.

Поради изчерпване на дневния ред, събранието **БЕ ЗАКРИТО** от Административен ръководител – Председател на Окръжен съд – Търговище в 11.26 часа.

ПРЕПИС от настоящия протокол, да се изпрати на **ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**, гр.София.

Административен ръководител
Председател на Окръжен съд – Търговище
/ТАТЯ ДАСКАЛОВА/

Протокол
/ИР